

Aan Van

Griffies van Buren,
Culemborg, Maasdriel, Neder-
Betuwe, Tiel, West Betuwe,
West Maas en Waal,
Zaltbommel

Programmateam implementatie Wgr
Rivierenland

Plaats/datum

Rotterdam, 20 maart 2024

Betreft

Overzicht gemeenschappelijke noemers
reacties zienswijzen

PROOF Adviseurs BV.

Postbus 2704
3000 CS Rotterdam

info@proofadviseurs.nl
(+31)850471007
www.proofadviseurs.nl

Rabo NL43RAB00303425660

Btw NL8550.87.250.B01

KvK 63089068

1 Inleiding

Zoals u bekend is op 1 juli 2022 de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gewijzigd. De acht gemeenten in Rivierenland en de in totaal elf samenwerkingsverbanden waarin zij samenwerken zijn, zoals bekend, samen bezig in een regionaal proces om te zorgen dat alle gemeenschappelijke regelingen (GR-en) op uiterlijk 1 juli 2024 zijn gewijzigd.

In de afgelopen periode zijn de wijzigingsvoorstellen van de GR-teksten voor zienswijze (en in het geval van AVRI voor reactie) voorgelegd aan de raden van de deelnemende gemeenten. De (algemeen) besturen van de samenwerkingsverbanden hebben vervolgens kennis kunnen nemen van de verschillende zienswijzen. Hiervoor zijn samenvattingen gemaakt van de zienswijzen van de verschillende gemeenschappelijke regelingen. In onderstaande memo zijn deze samenvattingen gebundeld opgenomen van de betreffende zienswijzen/reacties op de GR teksten van volgende samenwerkingsverbanden:

- AVRI (paragraaf 2)
- BSR (paragraaf 3)
- BVEB (paragraaf 4)
- BWB (paragraaf 5)
- ODR (paragraaf 6)
- RAR (paragraaf 7)
- Regio Rivierenland (paragraaf 8)
- UBR (paragraaf 9)
- Werkzaam Rivierenland (paragraaf 10)

Van de zienswijzen op de GR teksten van GGD Gelderland-Zuid en VRGZ zijn die samenvattingen niet gemaakt omdat hier ook de zienswijzen van de gemeenten in Rijk van Nijmegen relevant zijn.

Bijlagen:

**Samengevoegde reacties/zienswijzen van de volgende samenwerkingsverbanden:
AVRI, BSR, BVEB, BWB, GGD, ODR, RAR, Regio Rivierenland, UBR VRGZ en Werkzaam**

2 AVRI - Gemeenschappelijke noemer reacties

2.1 Termijnen Wgr

Alle gemeenteraden, uitgezonderd de raad van Zaltbommel, gaan in hun reacties in op de termijnen voor de P&C. In de GR is ervoor gekozen de uiterlijke wettelijke termijnen op grond van de voorheen geldende Wgr te vervangen door de uiterlijke termijnen van de nieuwe tekst van de Wgr. In de reacties wordt echter een voorkeur uitgesproken voor het opnemen van de termijnen zoals die in de praktijk worden gehanteerd en in het zogenaamde **informatieprotocol** zijn opgenomen.

- Toezending financiële kaders (in de praktijk kadernota of kaderbrief) op uiterlijk 1 december;
 - o Een enkele raad (Maasdriel) heeft voorkeur voor een termijn tussen 1 december en 1 april, omdat dit de kwaliteit van de kadernota ten goede komt.
- Toezending begroting voor zienswijze op uiterlijk 15 april (hierna volgen 12 weken voor zienswijze).
 - o De helft van de raden (Buren, Maasdriel, Tiel en West Betuwe) maken hierbij de toevoeging dat ook de jaarrekening van het voorgaande jaar op dat moment zou moeten worden toegezonden.

2.2 Instrumenten Wgr met keuze

De raden zijn over het algemeen positief ten aanzien van de keuzes die uw algemeen bestuur heeft gemaakt ten aanzien van de nieuwe Wgr instrumenten met een keuze en kunnen zich vinden in de betreffende varianten die uw algemeen bestuur voorstelt. Uitzonderingen hierop zijn:

- Uittreding:
 - o De raad van Buren, Tiel en West Betuwe doen een oproep om de dynamische variant te kiezen in plaats van de minimale variant met dynamische elementen. Hierbij wordt niet aangegeven welke aanvullende dynamiek gewenst is. Volgens de toelichting in college- en raadsvoorstel behorend bij het regionale proces betekent een dynamische variant in ieder geval dat het algemeen bestuur bij unanimitéit kan bepalen dat afgeweken wordt van de betreffende uittreedregeling, waarbij het unanieme besluit van het algemeen bestuur eventueel ook ter zienswijze aan de raden voorgelegd dient te worden. De dynamische variant zou moeten borgen dat de gevolgen van uittreding niet worden onderschat.
 - o De raad van Buren stelt voor om, naast de voorwaarden voor het uittreden uit de GR, ook in de GR sluitende bepalingen op te nemen ten aanzien van het aangaan en opzeggen van een dienstverleningsovereenkomst omdat dit gevolgen heeft voor alle deelnemende gemeenten. Het is niet voldoende dit alleen in een dienstverleningsovereenkomst vast te leggen. In betreffende situaties ligt een zienswijzeprocedure voor de hand.
 - o De raad van Culemborg stelt voor om te kiezen voor de dynamische variant in plaats van de gekozen specifieke variant. Daarbij houdt het algemeen bestuur, indien unaniem, het recht om af te wijken van de uittreedregeling zoals in de GR opgenomen.
 - o De raad van Neder-Betuwe stelt voor om alle gemeenten een zienswijze te laten geven op het uittredingsvoorstel, voordat het wordt vastgesteld door het AB. De tekst voorziet nu louter in een zienswijze door de uittredende gemeenten. De zienswijze-termijn van 8 weken kan pas in gaan nadat over de concrete behandelwijze met de raden/griffies afstemming is gezocht. Overigens is deze

laatste stelling niet in lijn met de Algemene wet bestuursrecht, waarin wordt bepaald dat termijnen lopen vanaf het moment van verzenden.

- De raad van Neder-Betuwe en van West Betuwe stellen daarnaast voor om de formulering van artikel 38a lid 7 aan te passen zodat duidelijk is dat de risico-opslag aanvullend is op de berekende kosten voor uittreding. In de huidige formulering komt dit onvoldoende tot uitdrukking. Deze aanvulling is niet-controversieel omdat het slechts een verduidelijking van de huidige tekst betreft en geen inhoudelijke wijziging.
- Informatieplicht:
 - De raden van Buren, Culemborg, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe en Zaltbommel stellen voor de dynamische variant van de informatieplicht op te nemen in de GR in plaats van de voorgestelde minimale variant. Dit betekent vaststelling van een informatieprotocol.
 - De raad van Buren en Tiel roepen daarnaast op tot een bredere formulering van artikel 31 lid 3 in die zin dat ongevraagd alle voor de raad relevante informatie wordt toegezonden. Dit is een tekstuele wijziging die ingevoegd kan worden in de voorgestelde wijziging van het artikel en is in zoverre ook niet controversieel.
- Zienswijze op besluiten van het bestuur
 - De raden van Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe en West Betuwe stellen voor dat wordt opgenomen dat het algemeen bestuur besluiten die een aanzienlijk politiek of financieel belang hebben voor één of meer gemeentes ter zienswijze worden voorgelegd aan de raden. Volgens de raad van Neder-Betuwe zou dit in artikel 31, tussen lid 3 en lid 4 ingevoegd kunnen worden.
 - De raad van West Betuwe stelt nog voor om ook alle besluiten rond het proces en in- en uittreding van deelnemers verplicht voor te leggen ter zienswijze aan de raden.
- Participatie,
 - De raden van Buren, Tiel en West Betuwe stellen voor in de GR te benoemen op welke onderwerpen verplicht participatie wordt toegepast en dus worden opgenomen in de participatieverordening.
 - De raad van Maasdriel stelt voor dat participatie in beginsel via de gemeente loopt tenzij in bijzondere gevallen de participatie georganiseerd wordt door de GR omdat dat past bij het betreffende besluit. Het algemeen bestuur kan in dat geval besluit om participatie via de GR te laten verlopen. Onduidelijk is of hiermee een wijziging van de voorgestelde tekst wordt verlangd of dat dit in de participatieverordening moet worden meegenomen.
 - De raad van Zaltbommel roept op een gezamenlijk eenduidig participatiebeleid af te stemmen met de regionale gemeenten. Dit standpunt raakt niet aan de tekst van de GR AVRI en vraagt om een actieve inspanning van de verschillende gemeenten. Het algemeen bestuur kan aan de gemeenten overlaten of en zo ja in hoeverre regionale afspraken worden gemaakt over participatiebeleid.
- Evaluatie:
 - De raden van Buren, Tiel en Maasdriel roepen op om in de GR op te nemen dat op verzoek van tenminste 2 gemeenten de GR geëvalueerd wordt. De raad van Buren en Tiel merken daarbij op dat evaluatie niet vaker dan eens in de drie jaar plaats vindt. De gemeenteraden stellen de evaluatiecriteria vast.
 - De raden van Culemborg en West Betuwe stellen voor minimaal eens in de drie jaar de GR te evalueren. De evaluatiecriteria kunnen door het algemeen bestuur worden vastgesteld maar dienen volgens Culemborg minimaal ter informatie aan de raden worden voorgelegd. De mogelijkheid om de evaluatiecriteria ter zienswijze voor te leggen aan de raden dient open gehouden te worden. De raad van West Betuwe stelt voor de evaluatiecriteria verplicht ter zienswijze aan de raden voor te leggen.

- o De raad van Zaltbommel stelt voor eens per 4 jaar (raadsperiode) de GR te evalueren.

2.3 Overige voorgestelde wijzigingen

Geen enkele raad heeft reactie gegeven op de overige, niet met de wijziging van de Wgr samenhangende, voorgestelde wijzigingen.

2.4 Niet gewijzigde teksten GR

Vanuit de raad van West Maas en Waal en de raad van Maasdriel worden ook opmerkingen gemaakt over huidige geldende teksten, die niet gewijzigd zijn.

- Kerntaken in artikel 2 en artikel 20 GR
 - o Vanuit de raad van West Maas en Waal is voorgesteld dat in de GR AVRI de kerntaken van AVRI worden gewijzigd, waarbij in artikel 2 het onderdeel 'beheer van openbare ruimte en toezicht en handhaving' geschrapt zou moeten worden en van artikel 20, lid 2 en lid 3 geschrapt zouden moeten worden. Een en ander nader verwoord in het door de raad van West Maas en Waal aangenomen amendement.

Het is aan het algemeen bestuur om te besluiten of iets met dit voorstel gedaan wordt. Overigens is hierbij van belang dat, wil dit voorstel kans van slagen hebben, in ieder geval 2/3^e van de leden van het algemeen bestuur voor moeten stemmen, waarbij het vertegenwoordigers van gemeenten betreft die minimaal 2/3^e van het totaal aan inwoners van alle deelnemende gemeenten vertegenwoordigen om dit kans van slagen te laten hebben bij de bestuurlijke besluitvorming.

Immers, volgens artikel 37 van de GR kan de regeling gewijzigd worden als 2/3^e van de colleges en raden daartoe besluiten en deze colleges en raden 2/3^e van het totaal aantal inwoners van de deelnemende gemeenten vertegenwoordigd.

Indien ten aanzien van de in de GR genoemde taken, conform het voorstel van de raad van West Maas en Waal een wijziging wenselijk wordt gevonden door het algemeen bestuur, zou de meest zuivere reactie zijn om allereerst de overige raden om een reactie te vragen op deze voorgestelde wijziging. Dit heeft consequenties voor de doorloop van het gehele proces tot aan 1 juli 2024.

- Aanhef en inwerkingtreding
 - o De raad van Maasdriel stelt voor om drie overbodige bullits (de bullits 3-5) in de aanhef van de GR weg te laten omdat deze niet meer relevant zijn.

Deze wijziging is niet controversieel en is daarom alvast in het bijgevoegde wijzigingsvoorstel doorgevoerd)

- o Tot slot heeft de raad van Maasdriel opgeworpen dat foutief vermeld staat dat de regeling in werking treedt op 1 juli 2019, dat dient volgens de raad van Maasdriel 1 juli 2024 te zijn.

Van belang dat de wijzigingen van de GR in werking treden nadat deze zijn bekendgemaakt op de wijze zoals in de wet is voorgeschreven. Hiervoor is niet nodig, en juridisch onwenselijk, de ingangsdatum van de GR AVRI op 1 juli 2024 te stellen. De GR AVRI treedt immers niet op 1 juli 2024 in werking (deze blijft gewoon geldig), echter wordt de reeds in werking getreden regeling gewijzigd. Bij de aanbieder van het tekstvoorstel (voorafgaand of) bij definitieve besluitvorming kan dit nader worden toegelicht.

3 BSR - Gemeenschappelijke noemer zienswijze

3.1 Termijnen Wgr

De raden van Culemborg, Tiel, West Betuwe en West Maas en Waal, gaan in hun zienswijze uitsluitend in op de termijnen voor de P&C cyclus. Ook de raad van Maasdriel gaat hierop in zijn zienswijze, naast een aantal inhoudelijke punten. In de GR is ervoor gekozen de uiterlijke wettelijke termijnen op grond van de voorheen geldende Wgr te vervangen door de uiterlijke termijnen van de nieuwe tekst van de Wgr. In de zienswijzen wordt echter een voorkeur uitgesproken voor het opnemen van de termijnen zoals die in de praktijk worden gehanteerd en in het zogenaamde **informatieprotocol** zijn opgenomen.

- Toezending financiële kaders (in de praktijk kadernota of kaderbrief) op uiterlijk 1 december;
 - o Een enkele raad (Maasdriel) heeft voorkeur voor een termijn tussen 1 december en 1 april, omdat dit de kwaliteit van de kadernota ten goede komt.
- Toezending begroting voor zienswijze op uiterlijk 15 april (hierna volgen 12 weken voor zienswijze).
 - o Enkele raden (Maasdriel, Tiel) maken hierbij de toevoeging dat ook de jaarrekening van het voorgaande jaar op dat moment zou moeten worden toegezonden.

Het huidige informatieprotocol is door het bestuur van BSR niet vastgesteld en ook niet door bestuursorganen van IJsselstein, Montfort, en Wijk bij Duurstede, AVRI en Waterschap Rivierenland. Wel heeft BSR in de contractuele afspraken met deelnemers termijnen voor het aanleveren van de P&C stukken opgenomen.

3.2 Instrumenten Wgr met keuze

De zienwijzen gaan in enkele gevallen geheel niet in op de keuzes die uw algemeen bestuur heeft gemaakt ten aanzien van de nieuwe Wgr instrumenten met een keuze. Andere geven expliciet aan zich te kunnen vinden in de betreffende varianten die uw algemeen bestuur voorstelt.

3.3 Tekstuele wijzigingen, niet gewijzigde teksten GR en begripsvragen

Vanuit het AB van Waterschap Rivierenland worden tekstuele opmerkingen gemaakt. Dit betreft de definities. Enerzijds heeft dit betrekking op onjuiste verwijzingen als gevolg van de nieuwe toevoegingen. Anderzijds ziet dit op aanvullingen van bestaande definities. Alhoewel de zienswijzeprocedure in beginsel alleen betrekking heeft op de gewijzigde teksten, zijn deze tekstuele suggesties niet controversieel en daarom over te nemen in het definitieve tekstvoorstel zonder daarvoor opnieuw eerst een zienswijze aan de raden/algemeen besturen van de deelnemers te hoeven vragen.

AVRI stelt de vraag hoe de raden van de aan AVRI deelnemende gemeenten berokken dienen te worden bij BSR en hoe dit verwerkt zou moeten worden in de tekst van de GR. Zij missen een nadere duiding voor deze constructie. Dat deze constructie vragen oproept is duidelijk, in hoeverre de tekst van een GR de plek is om antwoorden op deze vragen te geven is twijfelachtig. De GR ziet op de samenwerking tussen de deelnemende partijen waarvan AVRI er een van is. Zo in een GR tekst nadere duiding zou moeten worden gegeven over hoe de raden van de aan AVRI deelnemende gemeenten invloed kunnen uitoefenen op BSR is juist de GR tekst van AVRI zelf daar de aangewezen plek voor.

4 BVEB - Gemeenschappelijke noemer zienswijze

4.1 Termijnen Wgr

De raad van Maasdriel gaat in zijn zienswijze in op de termijnen voor de P&C cyclus. In de GR is ervoor gekozen de uiterlijke wettelijke termijnen op grond van de voorheen geldende Wgr te vervangen door de uiterlijke termijnen van de nieuwe tekst van de Wgr. In de zienswijzen wordt echter een voorkeur uitgesproken voor het opnemen van de termijnen zoals die in de praktijk worden gehanteerd en in het zogenaamde **informatieprotocol** zijn opgenomen.

- Toezending financiële kaders (in de praktijk kadernota of kaderbrief) op uiterlijk 1 december;
 - o De raad van Maasdriel heeft voorkeur voor een termijn tussen 1 december en 1 april, omdat dit de kwaliteit van de kadernota ten goede komt.
- Toezending begroting voor zienswijze op uiterlijk 15 april (hierna volgen 12 weken voor zienswijze).
 - o De raad van Maasdriel maakt hierbij de toevoeging dat ook de jaarrekening van het voorgaande jaar op dat moment zou moeten worden toegezonden.

4.2 Instrumenten Wgr met keuze

Ten aanzien van de zienswijzen:

De raad van Maasdriel wenst in de GR op te nemen dat alle besluiten die een aanzienlijk politiek of financieel belang hebben door het bestuur ter zienswijze aan de raden moeten worden voorgelegd.

De raad van Zaltbommel geeft aan:

- Een informatieprotocol op te nemen zodat hierin afspraken kunnen worden vastgelegd hoe om te gaan met de informatiebehoefte en welke wijze de informatie wordt gedeeld
- Per raadsperiode van vier jaar de GR te evalueren

4.3 Overige voorgestelde wijzigingen

De raad van Maasdriel heeft een zienswijze gegeven naar aanleiding van het opnemen van de raadsadviescommissie en de onderzoekscommissies en stelt als concessie voor het instellen van een auditcommissie.

De raad van Maasdriel verwijst ook naar artikel 20 lid 3, waarin gesproken wordt over het toevoegen of onttrekken aan een daarvoor gecreëerde reserve/voorziening. De BVEB beschikt volgens de raad niet over een eigenreserve en adviseert om binnen de BVEB een beperkte reserve op te bouwen om autonome ontwikkelingen te kunnen financieren. Dit artikel is een geldende tekst en maakt geen onderdeel uit van de zienswijzeprocedure. Op basis van deze geldende tekst vraagt de raad om een invulling.

De raad van Zaltbommel vraagt om het organiseren van raads- en platformbijeenkomsten om de betrokkenheid van de raden te vergroten, in de regeling op te nemen.

Verder geeft deze raad aan voorstander te zijn van een gezamenlijk eenduidig participatiebeleid en dit af te stemmen met de regionale gemeenten.

5 BWB - Gemeenschappelijke noemer zienswijze

5.1 Termijnen Wgr

De gemeenteraden van Tiel en West-Betuwe gaan in zijn zienswijze in op de termijnen voor de P&C cyclus. In de GR is ervoor gekozen de uiterlijke wettelijke termijnen op grond van de voorheen geldende Wgr te vervangen door de uiterlijke termijnen van de nieuwe tekst van de Wgr. In de zienswijzen wordt echter een voorkeur uitgesproken voor het opnemen van de termijnen zoals die in de praktijk worden gehanteerd en in het zogenaamde **informatieprotocol** zijn opgenomen.

- Toezending financiële kaders (in de praktijk kadernota of kaderbrief) op uiterlijk 1 december;
- Toezending begroting voor zienswijze op uiterlijk 15 april (hierna volgen 12 weken voor zienswijze).
 - o De raad van Tiel maakt hierbij de toevoeging dat ook de jaarrekening van het voorgaande jaar op dat moment zou moeten worden toegezonden.

5.2 Instrumenten Wgr met keuze

De raden zijn over het algemeen positief ten aanzien van de keuzes die uw algemeen bestuur heeft gemaakt ten aanzien van de nieuwe Wgr instrumenten met een keuze en kunnen zich vinden in de betreffende varianten die uw algemeen bestuur voorstelt.

De raad van Tiel vraagt zich af wie bij de participatie duidelijk aan te geven wie eigenaar is van het participatieproces.

6 ODR - Gemeenschappelijke noemer zienswijze

6.1 Termijnen Wgr

Vrijwel alle gemeenteraden gaan in hun zienswijze in op de termijnen voor de P&C cyclus. In de GR is ervoor gekozen de uiterlijke wettelijke termijnen op grond van de voorheen geldende Wgr te vervangen door de uiterlijke termijnen van de nieuwe tekst van de Wgr. In de zienswijzen wordt echter een voorkeur uitgesproken voor het opnemen van de termijnen zoals die in de praktijk worden gehanteerd en in het zogenaamde **informatieprotocol** zijn opgenomen.

- Toezending financiële kaders (in de praktijk kadernota of kaderbrief) op uiterlijk 1 december;
 - De raad van Maasdriel heeft voorkeur voor een termijn tussen 1 december en 1 april, omdat dit de kwaliteit van de kadernota ten goede komt.
- Toezending begroting voor zienswijze op uiterlijk 15 april (hierna volgen 12 weken voor zienswijze).
 - De raad van Maasdriel maakt hierbij de toevoeging dat ook de jaarrekening van het voorgaande jaar op dat moment zou moeten worden toegezonden.

6.2 Instrumenten Wgr met keuze

De raden zijn positief ten aanzien van de keuzes die u heeft gemaakt ten aanzien van de nieuwe Wgr-instrumenten met een keuze en kunnen zich vinden in de betreffende varianten die uw algemeen bestuur voorstelt. Uitzonderingen dan wel aanvullingen hierop zijn:

- Informatieplicht
 - Meerdere raden (Buren, Culemborg, Tiel, West Betuwe), stellen voor: Dynamische informatieplicht in plaats van de voorgestelde minimale variant. Dit betekent vaststelling van een informatieprotocol en een verwijzing naar de Wet open overheid m.b.t. openbaarheid agenda's, vergaderstukken en besluitenlijsten. Daarbij stellen zij de volgende tekst voor:
Artikel 21. Algemeen en dagelijks bestuur ten opzichte van de raden en Provinciale Staten
 1. Het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur geven aan de raden van de deelnemende gemeenten en aan Provinciale Staten gevraagd en ongevraagd alle inlichtingen die voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig is.
 2. Het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur verstrekken aan de raden van de deelnemende gemeenten en aan Provinciale Staten alle inlichtingen die door een of meer leden van die raden of Provinciale Staten worden verlangd.
 3. Het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur verstrekken de inlichtingen zoals genoemd in lid 1 onder andere door:
 - a. het beschikbaar stellen van verslagen en besluitenlijsten van vergaderingen van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur;
 - b. het informeren over de wijze waarop het bestuur uitvoering geeft aan de openbaarmaking van informatie als bedoeld in de Wet open overheid.
 4. Het algemeen bestuur kan een informatieprotocol vaststellen waarin is opgenomen welke informatie op welke wijze wordt gedeeld.
 - De raad van Zaltbommel wenst de raads- en platformbijeenkomsten in de GR op te nemen.

- Participatie

- De gemeenteraden van Buren, Culemborg, Tiel en West Betuwe wensen een dynamische invulling van een participatie en vragen zich af wie de eigenaar is van het participatieproces. Dat betekent een participatieprotocol.
- De raad van Culemborg stelt de volgende tekst voor:
7. Ingezetenen van de deelnemers en andere belanghebbenden bij de taakuitvoering door de Omgevingsdienst Rivierenland kunnen, indien gewenst, via de bestaande mogelijkheden bij de bestuursorganen van de deelnemers inbreng hebben op de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid. In afwijking van het voorgaande kan het algemeen bestuur besluiten om incidenteel ten behoeve van een concreet vraagstuk ten behoeve van ingezetenen en andere belanghebbenden bij de taakuitvoering middels geschikte wijze inbreng te laten op voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid. Voorafgaand hieraan worden raden in de gelegenheid gesteld hierover te adviseren. Hiervoor kan een andere procedure dan afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht worden gevolgd.

- Uittreding

- Meerdere raden (Culemborg, Tiel,) stellen voor de dynamische variant in plaats van de minimale variant. Volgens de toelichting in college- en raadsvoorstel behorend bij het regionale proces betekent een dynamische variant in ieder geval dat het algemeen bestuur bij unanimititeit kan bepalen dat afgeweken wordt van de betreffende uittreedregeling, waarbij het unanieme besluit van het algemeen bestuur eventueel ook ter zienswijze aan de raden voorgelegd dient te worden. De dynamische variant zou moeten borgen dat de gevolgen van uittreding niet worden onderschat.
- De raad van Neder-Betuwe wenst dat bij de uittreding de meerjarige effecten meegenomen worden en daarnaast dat dat het besluit van het Algemeen Bestuur over uittreding van een deelnemer inclusief daarin opgenomen uittreedsom aan de raden voor zienswijzen wordt voorgelegd. Ook wenst deze raad de kosten voor het inschakelen van een expert voor rekening van de uittredende deelnemer komen. De raad stelt voor artikel 32 lid 4 als volgt te formuleren: *"De financiële gevolgen worden gebaseerd op de begroting van het jaar na het besluit tot uittreding, inclusief de meerjarenraming, waarbij de verwachte financiële effecten op, en over een periode van 5 jaar na, de datum van uittreding worden meegenomen."*, aan artikel 32 lid 5 bijv. toe te voegen: *"De kosten voor het inschakelen van de expert worden door de Omgevingsdienst Rivierenland rechtstreeks aan de expert betaald, waarna deze kosten volledig in rekening komen van de deelnemer, die het uittredingsbesluit genomen heeft."*, en aan artikel 32 lid 6 bijv. toe te voegen: *"maar niet eerder dan nadat de gemeenteraden en provinciale staten in de gelegenheid zijn gesteld hun zienswijze op de uittreedsom bij het algemeen bestuur in te dienen."*
- De raad van West Betuwe verzoekt om aanpassing van artikel 32, lid 3 b, omdat deze tekst geen ruimte biedt voor de vergoedingstermijn van de personele kosten tussen de twee en drie jaar. Dit artikelonderdeel ziet op uittreding, terwijl de raad het heeft over vermindering van taken. Daarop ziet dit artikel niet.

- Evaluatie

- De raad van Zaltbommel stelt voor de evaluatietermijn op 4 jaar te stellen voor alle gemeenschappelijke regelingen. De raad van West Betuwe wil graag toevoegen dat de evaluatie niet vaker dan eens per raadsperiode plaatsvindt.

- Zienswijze op besluiten.

- De raden van Neder-Betuwe stelt voor dat ook besluiten die het belang van één, twee of meer van de deelnemers raken, voor zienswijzen aan alle raden worden voorgelegd

6.3 Overige voorgestelde wijzigingen

De raad van Culemborg vraagt zich af of de verantwoordelijk voor het archiveren aan de archivaris van het Regionaal Archief Rivierenland (RAR) in de GR dient te worden opgenomen of dat in een overeenkomst tussen de ODR en het RAR. Tevens vraat de raad zich af wat de noodzaak is van het opnemen van artikel 35 over het Gelders stelsel.

6.4 Tekstuele wijzigingen en begripsvragen

De raad van Culemborg, Neder-Betuwe stellen enkele tekstuele wijzigingen voor in zowel de gewijzigde teksten (naar aanleiding van de Wgr en de overige wijzigingen) als in geldende teksten. Hieronder begrepen verkeerde verwijzingen, volgorde van woorden in zinnen en spelling. Deze zijn in het bijgevoegde tekstvoorstel verwerkt.

Een aantal raden vragen naar de verantwoordelijkheid voor het participatieproces. Het gaat in dezen om participatie van voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid van het algemeen bestuur, in de regel in aanvulling op het door de raden van gemeenten vast te stellen beleid. Het AB is daarvoor verantwoordelijk.

7 RAR - Gemeenschappelijke noemer zienswijze

7.1 Termijnen Wgr

Alle gemeenteraden, uitgezonderd de raad van Zaltbommel, gaan in hun zienswijze in op de termijnen voor de P&C cyclus. In de GR is ervoor gekozen de uiterlijke wettelijke termijnen op grond van de voorheen geldende Wgr te vervangen door de uiterlijke termijnen van de nieuwe tekst van de Wgr. In de zienswijzen wordt echter een voorkeur uitgesproken voor het opnemen van de termijnen zoals die in de praktijk worden gehanteerd en in het zogenaamde **informatieprotocol** zijn opgenomen.

- Toezending financiële kaders (in de praktijk kadernota of kaderbrief) op uiterlijk 1 december;
 - o Een enkele raad (Maasdriel) heeft voorkeur voor een termijn tussen 1 december en 1 april, omdat dit de kwaliteit van de kadernota ten goede komt.
- Toezending begroting voor zienswijze op uiterlijk 15 april (hierna volgen 12 weken voor zienswijze).
 - o Enkele raden (Buren, Maasdriel en Tiel) maken hierbij de toevoeging dat ook de jaarrekening van het voorgaande jaar op dat moment zou moeten worden toegezonden.

7.2 Instrumenten Wgr met keuze

De raden zijn over het algemeen positief ten aanzien van de keuzes die uw algemeen bestuur heeft gemaakt ten aanzien van de nieuwe Wgr instrumenten met een keuze en kunnen zich vinden in de betreffende varianten die uw algemeen bestuur voorstelt. Uitzonderingen hierop zijn:

- Uittreding:
 - o De raden van Buren en Tiel doen een oproep om de dynamische variant te kiezen in plaats van de minimale variant met dynamische elementen. Hierbij wordt niet aangegeven welke aanvullende dynamiek gewenst is. Volgens de toelichting in college- en raadsvoorstel behorend bij het regionale proces betekent een dynamische variant in ieder geval dat het algemeen bestuur bij unanimiteit kan bepalen dat afgeweken wordt van de betreffende uittreedregeling, waarbij het unanieme besluit van het algemeen bestuur eventueel ook ter zienswijze aan de raden voorgelegd dient te worden. De dynamische variant zou moeten borgen dat de gevolgen van uittreding niet worden onderschat.
- Zienswijze besluiten:
 - o De raad van Maasdriel stelt voor in de GR op te nemen dat alle besluiten die een aanzienlijk politiek of financieel belang hebben door het algemeen bestuur ter zienswijze aan de raden moeten worden voorgelegd.
- Participatie:
 - o De raad van Maasdriel stelt voor in de GR op te nemen dat participatie in beginsel via de gemeenten verloopt, tenzij in bijzondere gevallen de participatie wel georganiseerd wordt door de GR omdat het past bij het betreffende besluit. In die gevallen van het algemeen bestuur ertoe besluiten om de participatie via de GR te laten verlopen.
 - o De raad van Zaltbommel roept op een gezamenlijk eenduidig participatiebeleid af te stemmen met de regionale gemeenten. Dit standpunt raakt niet aan de tekst van de GR RAR en vraagt om een actieve inspanning van de verschillende gemeenten. Het algemeen bestuur kan aan de gemeenten overlaten of en zo ja in hoeverre regionale afspraken worden gemaakt over participatiebeleid.

- Actieve informatieplicht
 - o De raad van Zaltbommel stelt voor dat alle gemeenschappelijke regelingen op dezelfde manier om gaan met aanzienlijk politieke en/of financiële informatie en daarom te gaan werken met een informatieprotocol waarin afspraken worden vastgelegd over de informatiebehoefte en op welke wijze de informatie wordt gedeeld.
- Evaluatie
 - o De raad van Zaltbommel vraagt meer eenheid tussen de verschillende GR-en en ziet daarom graag dat opgenomen wordt dat evaluatie eens per 4 jaar zal plaatsvinden zodat per raadsperiode de focus wordt gelegd op samenwerking met de GR en deze samenwerking te evalueren.

7.3 Overige voorgestelde wijzigingen

De raden zijn overwegend positief over de overige voorgestelde wijzigingen die in de GR zijn doorgevoerd. Er is een enkele zienswijze op gegeven.

- Raads/platformbijeenkomsten
 - o De raad van Zaltbommel stelt voor in de GR op te nemen, overeenkomstig artikel 33 GR AVRI, dat er raadsavonden/platformbijeenkomsten worden georganiseerd zodat de betrokkenheid van de raden wordt vergroot en de raden in de gelegenheid zijn om van gedachten te wisselen. Klaarblijkelijk wordt hiermee voorgesteld een meer uitgebreide bepaling op te nemen dan het huidige voorgestelde artikel 18, lid 6 GR, waarin regionale raadsavonden en platformbijeenkomsten reeds zijn benoemd.

7.4 Tekstuele wijzigingen en begripsvragen

De raad van Neder-Betuwe stelt voor het jaartal van vaststelling van de wijziging (**2024**) toe te voegen aan de slotbepaling van de GR, zodat de GR kan worden aangehaald als Gemeenschappelijke regeling Regionaal Archief Rivierenland 2024. Deze is in het bijgevoegde tekstvoorstel verwerkt.

8 Regio Rivierenland - Gemeenschappelijke noemer zienswijze

8.1 Termijnen Wgr

Alle gemeenteraden gaan in hun zienswijze in op de termijnen voor de P&C cyclus. In de GR is ervoor gekozen de uiterlijke wettelijke termijnen op grond van de voorheen geldende Wgr te vervangen door de uiterlijke termijnen van de nieuwe tekst van de Wgr. In de zienswijzen wordt echter een voorkeur uitgesproken voor het opnemen van de termijnen zoals die in de praktijk worden gehanteerd en in het zogenaamde **informatieprotocol** zijn opgenomen.

- Toezending financiële kaders (in de praktijk kadernota of kaderbrief) op uiterlijk 1 december;
 - o Een enkele raad (Maasdriel) heeft voorkeur voor een termijn tussen 1 december en 1 april, omdat dit de kwaliteit van de kadernota ten goede komt.
- Toezending begroting voor zienswijze op uiterlijk 15 april (hierna volgen 12 weken voor zienswijze).
 - o Enkele raden (Maasdriel, Tiel) maken hierbij de toevoeging dat ook de jaarrekening van het voorgaande jaar op dat moment zou moeten worden toegezonden.

8.2 Instrumenten Wgr met keuze

De raden zijn over het algemeen positief ten aanzien van de keuzes die uw algemeen bestuur heeft gemaakt ten aanzien van de nieuwe Wgr instrumenten met een keuze en kunnen zich vinden in de betreffende varianten die uw algemeen bestuur voorstelt. Uitzonderingen hierop zijn:

- Uittreding:
 - o De raad van Neder-Betuwe stelt voor om bij uitreding de kosten voor de onafhankelijke registeraccountant per definitie voor rekening van de uitredende gemeente te laten komen in plaats deze als onderdeel van de frictiekosten onderdeel te laten zijn van het voorstel dat de onafhankelijke registeraccountant doet, en dat door het AB moet worden vastgesteld.
 - o De raad van Neder-Betuwe stelt eveneens voor om alle gemeenten een zienswijze te laten geven op het uittredingsvoorstel, voordat het wordt vastgesteld door het AB. De tekst voorziet nu louter in een zienswijze door de uitredende gemeenten.
 - o De raad van Tiel doet een oproep om de dynamische variant te kiezen in plaats van de minimale variant met dynamische elementen. Hierbij wordt niet aangegeven welke aanvullende dynamiek gewenst is. Volgens de toelichting in college- en raadsvoorstel behorend bij het regionale proces betekent een dynamische variant in ieder geval dat het algemeen bestuur bij unanimititeit kan bepalen dat afgeweken wordt van de betreffende uittreedregeling, waarbij het unanieme besluit van het algemeen bestuur eventueel ook ter zienswijze aan de raden voorgelegd dient te worden. De dynamische variant zou moeten borgen dat de gevolgen van uittreding niet worden onderschat.
- Informatieplicht, participatie,
 - o De raad van Tiel stelt voor
 - Dynamische informatieplicht in plaats van de voorgestelde minimale variant. Dit betekent vaststelling van een informatieprotocol.
 - Dynamische variant voor participatie in plaats van de voorgestelde minimale variant met dynamische elementen. Dit behelst vaststelling van een participatieprotocol.

8.3 Collegeregeling

Slechts twee raden geven aan geen voorstander te zijn van de omvorming tot collegeregeling (Tiel, Buren).

8.4 Overige voorgestelde wijzigingen

Enkele raden hebben zienswijzen gegeven op de overige voorgestelde wijzigingen

- De raad van Tiel vindt de uitbreiding van het belang (artikel 4) met klimaat en energie, zonder voorafgaande inhoudelijk gesprek met de raden voorbarig.
- De raad van Neder-Betuwe is van mening dat de bepaling in artikel 5, lid 9 rekening er bij besluitvorming "rekening mee houden" of de gemeente waar zij lid zijn van het college, de betreffende taak heeft opgedragen aan het openbaar lichaam. Deze komt in plaats van een bepaling waarin stond dat men zich van stemming dient te onthouden indien de taak niet is opgedragen. Een dergelijke bepaling is rechtens niet toelaatbaar. De raad van Neder-Betuwe is echter van mening dat ook de huidige tekst zo kan worden uitgelegd, en vragen die zodanig aan te passen dat hij niet voor meerdere uitleg vatbaar is.
- De raad van Neder-Betuwe is van mening dat ook bij geschillen de kostenverdeelsleutel voor taken (op basis van inwoneraantallen) zou moeten gelden en niet een gelijke verdeling over de deelnemende gemeenten.

8.5 Niet gewijzigde teksten GR

Vanuit de raad van Neder-Betuwe en de raad van Tiel worden ook opmerkingen gemaakt over bestaande teksten. Voor zover dit puur tekstuele wijzigingen betreft of vragen/stellingen ten aanzien van de betekenis (Neder-Betuwe) zie volgend kopje.

Een opmerking opmerkingen ziet op een onderwerp waar men redelijkerwijze over van mening kan verschillen: of het stemrecht niet per jaar opnieuw zou moeten worden vastgesteld, in plaats van per vier jaar aan het einde van de raads-/collegeperiode. Hieraan gekoppeld om ook bij wijziging van de regeling te werken met de meerderheden zoals bij besluiten van het AB.

De teksten die nu voor zienswijze zijn voorgelegd zijn slechts de voorgestelde wijzigingen, niet de bestaande teksten. Indien het AB akkoord zou gaan met de in de zienswijze van Neder-Betuwe voorstelde wijziging, zou dit formeel vergen dat voor die tekst weer een zienswijze wordt opgestart, die ook andere raden expliciet vraagt zienswijze op die teksten te geven. Dit heeft consequenties voor de doorloop van het gehele proces tot aan 1 juli.

Zowel de raad van Neder-Betuwe als ook de raad van Tiel merken op dat artikel 10, lid 1 vermeld dat de zittingsduur van het AB eindigt met de raadsperiode. Dit zou ertoe kunnen leiden dat er tijdelijk geen AB is, tot een nieuw college is gevormd. Voorgesteld wordt om analoog met andere GR te kiezen dat de zittingsduur eindigt als het lidmaatschap van het bestuursorgaan, dat het AB lid heeft aangewezen ook eindigt. Deze dynamische bepaling is accurater en niet inhoudelijk en kan daarom als tekstuele wijziging worden behandeld.

8.6 Tekstuele wijzigingen en begripsvragen

De raad van Neder-Betuwe stelt enkele tekstuele wijzigingen voor in zowel de gewijzigde teksten (naar aanleiding van de Wgr en de overige wijzigingen) als in bestaande teksten. Hieronder verkeerde verwijzingen, volgorde van woorden in zinnen en spelling. Deze zijn allemaal in het bijgevoegde tekstvoorstel verwerkt. Ook op vragen/ stellingen is reactie gegeven. Als het gaat om bestaande teksten, die vragen hebben opgeworpen, maar op zich duidelijk zijn is ervoor gekozen in die geen nieuwe aanpassingen voor te stellen.

9 UBR - Gemeenschappelijke noemer zienswijze

9.1 Termijnen Wgr

Alle gemeenteraden, behalve Zaltbommel gaan in hun zienswijze in op de termijnen voor de P&C cyclus. In de GR is ervoor gekozen de uiterlijke wettelijke termijnen op grond van de voorheen geldende Wgr te vervangen door de uiterlijke termijnen van de nieuwe tekst van de Wgr. In de zienswijzen wordt echter een voorkeur uitgesproken voor het opnemen van de termijnen zoals die in de praktijk worden gehanteerd en in het zogenaamde **informatieprotocol** zijn opgenomen.

- Toezending financiële kaders (in de praktijk kadernota of kaderbrief) op uiterlijk 1 december;
 - o Een enkele raad (Maasdriel) heeft voorkeur voor een termijn tussen 1 december en 1 april, omdat dit de kwaliteit van de kadernota ten goede komt.
- Toezending begroting voor zienswijze op uiterlijk 15 april (hierna volgen 12 weken voor zienswijze).
 - o Enkele raden (Maasdriel, Tiel) maken hierbij de toevoeging dat ook de jaarrekening van het voorgaande jaar op dat moment zou moeten worden toegezonden.

9.2 Instrumenten Wgr met keuze

De zienwijzen gaan in enkele gevallen geheel niet in op de keuzes die uw algemeen bestuur heeft gemaakt ten aanzien van de nieuwe Wgr instrumenten met een keuze. Andere geven expliciet aan zich te kunnen vinden in de betreffende varianten die uw algemeen bestuur voorstelt.

Op de volgende instrumenten wordt ingegaan:

- De raden van Neder-Betuwe en West Betuwe zien artikel 35, derde lid graag zodanig gewijzigd dat daaruit duidelijk wordt dat ook bij besluiten waarbij één van de deelnemers het financiële of politieke belang wordt geraakt, de zienswijzeprocedure wordt gevolgd. Dit is in essentie een tekstueel voorstel (zie kopje hieronder) aangezien dit ook in de oorspronkelijke tekst werd bedoeld.

9.3 Tekstuele wijzigingen en begripsvragen en niet gewijzigde teksten GR

Vanuit de raden van Neder-Betuwe en West Betuwe worden ook tekstuele opmerkingen gemaakt over teksten waarop het wijzigingsvoorstel ziet of bestaande teksten. Voor zover dit puur tekstuele wijzigingen betreft of vragen/stellingen ten aanzien van de betekenis (Neder-Betuwe) Hieronder verkeerde verwijzingen, volgorde van woorden in zinnen en spelling. Deze zijn allemaal in het bijgevoegde tekstvoorstel verwerkt. Ook op vragen/ stellingen is reactie gegeven.

Vanuit de raad van Neder-Betuwe en de raad van West Betuwe worden opmerkingen gemaakt over artikel 36 betreffende de zogenaamde platformbijekomsten. De raad van Neder-Betuwe doet een tekstvoorstel, de raad van West Betuwe een oproep het betreffende artikellid te wijzigen. In beide gevallen ziet dit op een onderwerp waar men redelijkerwijze over van mening kan verschillen. Indien het AB akkoord zou gaan met de in de zienswijze van Neder-Betuwe voorstelde wijziging, zou dit formeel vergen dat voor die tekst weer een zienswijze wordt opgestart, die ook andere raden expliciet vraagt zienswijze op die teksten te geven. Dit heeft consequenties voor de doorloop van het gehele proces tot aan 1 juli 2024.

10 Werkzaam - Gemeenschappelijke noemer zienswijze

10.1 Termijnen Wgr

Vrijwel alle gemeenteraden gaan in hun zienswijze in op de termijnen voor de P&C cyclus. In de GR is ervoor gekozen de uiterlijke wettelijke termijnen op grond van de voorheen geldende Wgr te vervangen door de uiterlijke termijnen van de nieuwe tekst van de Wgr. In de zienswijzen wordt echter een voorkeur uitgesproken voor het opnemen van de termijnen zoals die in de praktijk worden gehanteerd en in het zogenaamde **informatieprotocol** zijn opgenomen.

- Toezending financiële kaders (in de praktijk kadernota of kaderbrief) op uiterlijk 1 december;
 - De raad van Maasdriel heeft voorkeur voor een termijn tussen 1 december en 1 april, omdat dit de kwaliteit van de kadernota ten goede komt.
- Toezending begroting voor zienswijze op uiterlijk 15 april (hierna volgen 12 weken voor zienswijze).
 - De raad van Maasdriel maakt hierbij de toevoeging dat ook de jaarrekening van het voorgaande jaar op dat moment zou moeten worden toegezonden.

10.2 Instrumenten Wgr met keuze

De raden zijn positief ten aanzien van de keuzes die u heeft gemaakt ten aanzien van de nieuwe Wgr-instrumenten met een keuze en kunnen zich vinden in de betreffende varianten die uw algemeen bestuur voorstelt. Uitzonderingen dan wel aanvullingen hierop zijn:

- Informatieplicht

Meerdere raden (Buren, Tiel, West Betuwe, Zaltbommel en Culemborg), stellen voor:

 - Dynamische informatieplicht in plaats van de voorgestelde minimale variant. Dit betekent vaststelling van een informatieprotocol.
 - De raad van Culemborg wenst actiever te worden geïnformeerd over de besluiten van het Algemeen en Dagelijks Bestuur om te kunnen bepalen of, en zo ja in hoeverre zij toezicht kan houden dan wel zienswijzen kan indienen. In het wijzigingsvoorstel zijn bepalingen vanuit de Wet open overheid over de agenda, vergaderstukken en besluitenlijsten van het Algemeen Bestuur en de agenda en besluitenlijsten van het Dagelijks Bestuur opgenomen.
- Uittreding

Meerdere raden (Buren, Tiel), stellen voor de dynamische variant in plaats van de minimale variant. Volgens de toelichting in college- en raadsvoorstel behorend bij het regionale proces betekent een dynamische variant in ieder geval dat het algemeen bestuur bij unanimititeit kan bepalen dat afgeweken wordt van de betreffende uittreedregeling, waarbij het unanieme besluit van het algemeen bestuur eventueel ook ter zienswijze aan de raden voorgelegd dient te worden. De dynamische variant zou moeten borgen dat de gevolgen van uittreding niet worden onderschat. De raden van Culemborg en Maasdriel aan akkoord met het wijzigingsvoorstel,
- Evaluatie

De raad van Zaltbommel stelt voor de evaluatietermijn op 4 jaar te stellen voor alle gemeenschappelijke regelingen.
- Zienswijze op besluiten.

De raden van Culemborg en Maasdriel zien graag opgenomen dat alle besluiten van het AB met aanzienlijk politiek of financieel belang aan de raad worden voorgelegd. In het wijzigingsvoorstel stond deze tekst al aangegeven.

10.3 Overige voorgestelde wijzigingen

De raad van Zaltbommel stelt voor de raads- en platformbijeenkomsten ook in de GR op te nemen. Overigens is de raad van Zaltbommel voorstander van gezamenlijke eenduidig participatiebeleid en wil dit met de regionale gemeenten afstemmen.

10.4 Tekstuele wijzigingen en begripsvragen

De raad van West Maas en Waal stelt enkele tekstuele wijzigingen voor in zowel de gewijzigde teksten (naar aanleiding van de Wgr en de overige wijzigingen) als in bestaande teksten. Hieronder begrepen verkeerde verwijzingen, volgorde van woorden in zinnen en spelling. Deze zijn allemaal in het bijgevoegde tekstvoorstel verwerkt. Daarnaast wordt door deze raad een opmerking gemaakt over de volgorde van formulering van het artikel dat gaat over het proces van opheffing. Tenslotte vraagt deze raad aandacht voor de korte termijnen van acht en twaalf weken bij zienswijzen met het oog op de voorbereiding voor raadsvergaderingen.